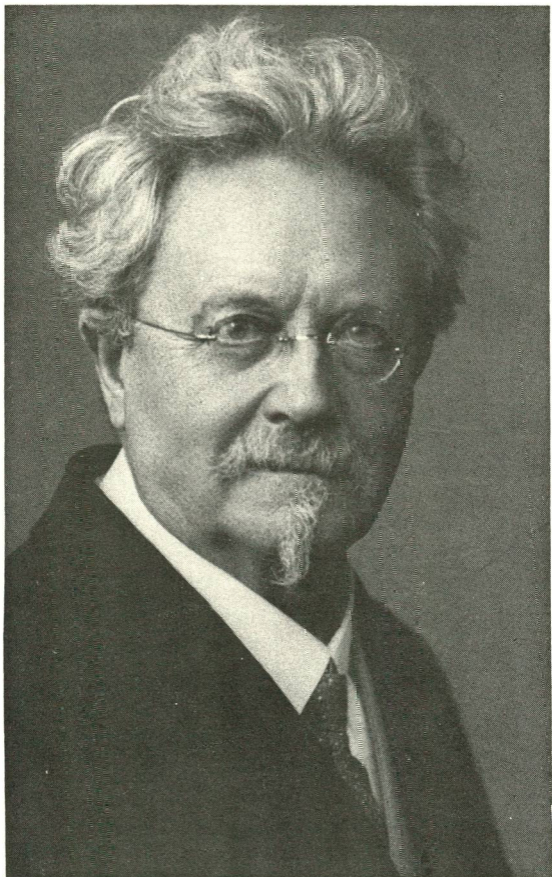

VERHULST, Raf, letterkundige. lector en publicist (Wommelgem 7 februari 1866 - Aken 24 maart 1941).

Volgde middelbaar onderwijs aan het college te Hoogstraten en bij de Jezuïeten te Antwerpen. Na niet voltooide studie in de geneeskunde te Leuven,

Gent en Brussel was hij actief in de journalistiek (bij *Het Laatste Nieuws* van 1888 tot '95). In 1902 werd hij hulparchivaris van het Antwerpse stadsarchief, in 1905 hulpbibliothecaris bij de Antwerpse stadsbibliotheek en van 1907 tot '15 was hij leraar in de Nederlandse letterkunde en metriek aan het Koninklijk Vlaams Conservatorium te Antwerpen. Na de Eerste Wereldoorlog week hij uit, eerst naar Nederland, toen naar Duitsland. Van 1921 tot '31 was hij lector voor de Nederlandse taal- en letterkunde aan de universiteit van Göttingen. Daarna woonde hij in Aken.

Raf Verhulst had al ruime bekendheid verworven in Vlaanderen als journalist (bij *Het Laatste Nieuws* en met zijn uitgave van het weekblad *Uilenspiegel*, 1901-'02, opgezet als een Vlaamse *Punch*) en als literator (zijn lyrisch drama *Jezus de Nazarener* was bekroond met de driejaarlijkse staatsprijs voor toneelletterkunde), toen hij zich volop in het activisme engageerde.

In het najaar 1914 stichtte hij het dagblad *Antwerpse Tijdingen* en in juni 1915 werd hij medewerker en daarna hoofdredacteur van het dagblad *Het Vlaamsche Nieuws*, dat de spreekbuis werd van het Antwerpse activisme. Hij voorzag het blad van feuilletons (w.o. *Tijl Uilenspiegel*), organiseerde letterkundige prijsvragen en schreef onder het pseudoniem *Luc de kroniek* iets voor Iederen dag. Verhulst maakte deel uit van de Raad van Vlaanderen en had in de tweede Raad zitting in de Commissie voor Onderwijs en Kunst. Hij behoorde tot de radicale groep die de soevereine staat Vlaanderen wilde verwezenlijken: op de zitting van 28 maart 1918 stemde hij voor het weglaten van de naam België. Hij nam deel aan de propagandatocht van A. Borms en C. Rousseu onder de Vlaamse krijgsgevangenen in Duitsland en in november 1917 werd hij door de Raad van Vlaanderen afgevaardigd naar de conferentie van de anti-oorlogsbonden in Bern.

Raf Verhulst werd om zijn activistische activiteiten bij verstek ter dood veroordeeld. Na een verblijf in Nederland kwam hij naar Duitsland. Als lector voor Nederlandse taal- en letterkunde te Göttingen stelde hij zijn talent weer in dienst van het Vlaamsnationalisme. Een door hem gesticht tijdschrift, *De Klare Daad*, waarin hij in 1924 de gedachten van het activistische Jong-Vlaanderen weer opvatte, bleek evenwel niet opportuun te zijn. Nog ongelukkiger was zijn pleidooi, onder het pseudoniem *Jan Terzake*, voor de Duitse versie van de Leuvense „franc-tireurs”, waarvan de publikatie hem noopte verder in Duitsland te blijven. Intussen werkte hij onder diverse pseudoniemen (*S.T. Rijder*, *Antorf*, *Lukas*, *Peerken*) mee aan de Antwerpse weekbladen *De Noorderklok* (1926-'32), *Het Vlaamsche Volk* (1932-'35) en *Het Vlaamsche Land* (1935-'37). In beide laatste bladen liet hij zich kennen als voorstander van Duits-Vlaamse toenadering en bewonderaar van Hitler, zonder evenwel diens ideologie over te nemen.

Op het eind van zijn leven schreef hij nog een roman, *Jan Coucke en Pieter Goethals* (1938), met een thematiek die nauw verband houdt met de V.B. en waarvoor hij in 1941 de Rembrandt-prijs ontving.

WERKEN : Artikelen in *Het Laatste Nieuws*; *Het Vlaamsche Nieuws*; *De Noorderklok*; *Het Vlaamsche Volk*; *Het Vlaamsche Land*. - Brochures: *Zijn 'de Belgische franc-tireurs te Leuven en elders een legende?* (onder pseud. *Jan Terzake*,

1929); *De beschuldiging en het bewijs. De zeer merkwaardige briefwisseling tussen kapitein Georges Momballiu Bailey en Prof. Alfred Errera. De tien miljoen van Duitschland voor Vlaanderen* (onder pseud. Antorf, 1929); *Devant un verre de bière. La situation flamande vue dans un miroir wallon. Pour les Wallons de bonne foi* (1929); *Dr. Aug. Borms* (1929); *Naar een Republiek Vlaanderen? Aan de Vlaamsche Socialisten! Aan al de werklieden van Vlaanderen* (1930); *Antwoord aan den Kardinaal! Cauchonnie. Het proces van het gezag van de bisschoppen* (1930).

LITERATUUR : *Les archives du Conseil de Flandre* (1928); - A.L. Faingnaert, *Verraad of Zelfverdediging* (1932); - L. Delfos, *Raf Verhulst 1866-1941* (1966); - A.W. Willemsen, *Het Vlaams-nationalisme. De geschiedenis van de jaren 1914-1940* (1969, tweede uitgave); - H.J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914-1939*, 4 dln. (1969); - A. Baeuens, *Het activisme te Antwerpen. Gedachteninhoud van de Antwerpse Activistische pers 1914-1918* (licentiaatsverhandeling Kath. Univ. Leuven, 1973).

ERIK VANDEWALLE